

RIJEČANIN HINKO EMILI – LIJEČNIK, ZNAKSTVENIK I ZALJUBLJENIK U FOTOGRAFIJU

HINKO EMILI OF RIJEKA: A PHYSICIAN, A SCIENTIST AND A PHOTOGRAPHY ENTHUSIAST

Ljubomir Radovančević*

SUMMARY

This review is dedicated to the life and work of a physician, scientist, and university professor Hinko Emili (Rijeka, 1900-1983). Particular attention has been given to the artistic part of his vast work. As an epidemiologist, he was particularly interested in water (its sources, exploitation, distribution, disease-causing bacteria, microorganisms, and chemical elements in it). The article brings a bibliography counting 84 published research articles.

Just as interesting is Dr Emili's work in photography, which went beyond mere hobby and has a genuine artistic merit.

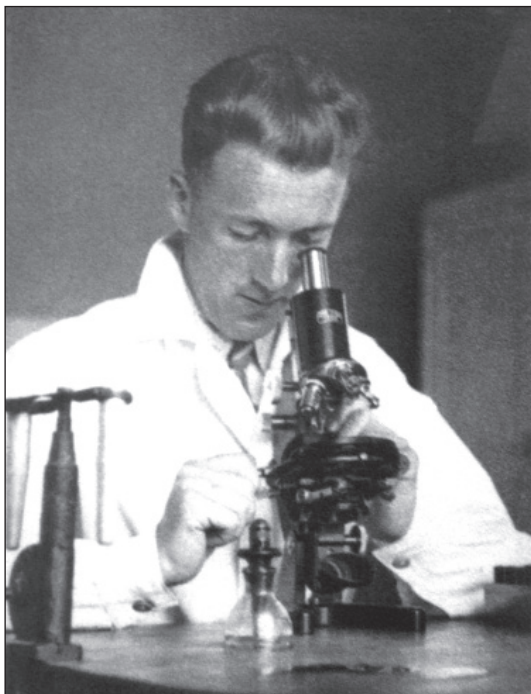
Well many documents witness to either of his passions.

Describing the sophisticated artistic atmosphere in the Rijeka of the 1920s and 1930s, this article shows how much of it is owed to amateur and art photography.

It concludes that both passions of professor Hinko Emili – medicine and art photography - share a common drive, that is, his strong sense of humanism and a subtle outlook on the world of his time.

Key words: *medicine, photography, 20th century, Rijeka, Hinko Emili*

* Neuropsihijatrijska poliklinika A.B.R., Zagreb. Adresa za dopisivanje: Prim. dr. sc. Ljubomir Radovančević. Petrova 158, 10000 Zagreb.

Dr. Hinko Emili, 1930-ih

Portrait of Dr Hinko Emili, 1930s

UVOD

Poznato je da je dobar liječnik oduvijek bio i svojevrsan *homo universalis* te da su mnogi od njih cijeloga života, usprkos velikim profesionalnim obvezama, ostajali trajno zainteresirani i motivirani za spoznaje ne samo iz svoje domene, nego i iz drugih bioloških i daljnjih kolateralnih, pa i interdisciplinarnih, krosdisciplinarnih, polidimenzionalnih područja. Osobito je (usputno) bavljenje umjetnošću oduvijek bilo povezano s medicinom kao osnovnom dedikcijom i vokacijom, tj. profesijom.

Svojevremeno sam nabrojao stotinjak liječnika (i nekoliko studena

medicine), afirmiranih svjetskih i domaćih književnika. Vjerujem da toliko, a možda i više ima i slikara, glazbenika (skladatelja i izvođača) te pripadnika drugih umjetničkih smjerova. O nekolicini sam napisao prikaze, kritike, recenzije i eseje. Zanimljivo je da su oni posvećeni izvanmedicinskim aktivnostima i u samoj medicini postizavali izvanredne rezultate, bilo u istraživačkim oblastima ili u praksi. Tako se usporednim angažmanom u umjetnosti nije obično zanemarivala medicina (dapače!) i posvećenje se nije svodilo samo na hobističke domene. Ipak su se neki, iako malobrojni, završivši medicinski studij i, diplomiravši, odali karijeri u umjetnosti. Medicinari su kao intelektualci *par excellence* kulturna elita i ostavili su neizbrisiv trag na mnogim područjima života i rada te pridonijeli civilizacijskom napretku čovječanstva. Bavljenje umjetnošću bilo je, i još je uvijek, neizvjesna aktivnost zbog ekonomskih razloga – nedovoljnih i neredovitih sredstava države i pojedinaca za tu socijalnu nadgradnju. Tako su se uistinu nadareni mladi ljudi radije opredjeljivali za medicinu slijedeći svoj humanistički poziv, a bavljenje umjetnošću palo je u drugi plan. No neki su se upustili u rizik i

Ovdje mi živimo

Hinko Emili: Ovdje mi živimo, razglednica, kolaž s isječcima prizora nehumanih uvjeta života siromašnih, 1930-ih

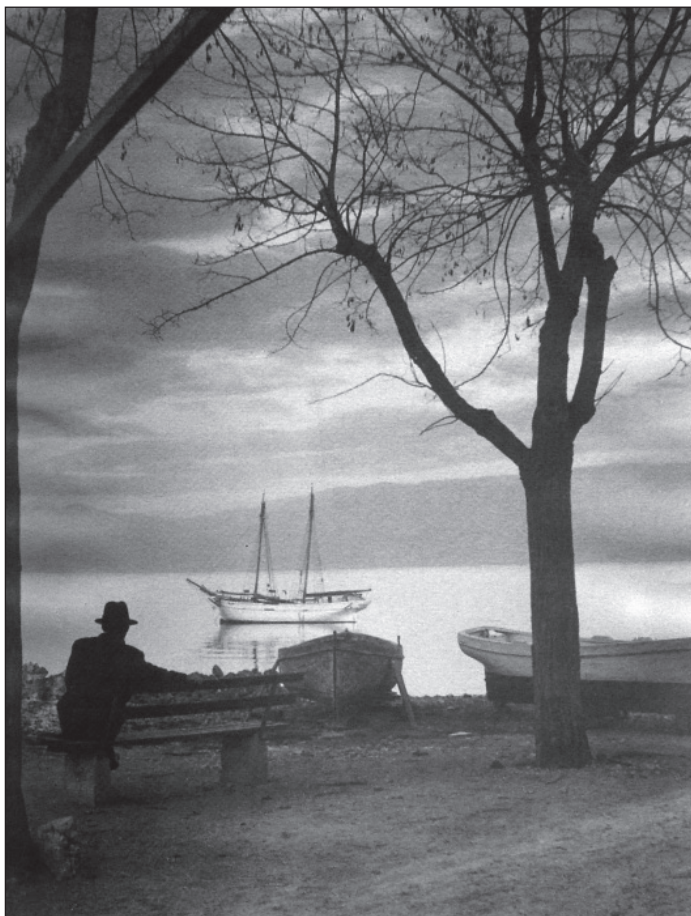
Hinko Emili: "This is where we live", a collage of photo clippings showing degrading living conditions of the poor, 1930s

nakon studija medicine krenuli hrabro put umjetnosti, ne baveći se liječenjem, pogotovo ako su već postigli neke uspjehe. Na prvom je mjestu bila književnost, a potom likovne umjetnosti, pa glazba i ostalo, čime su se u slobodno vrijeme bavili liječnici. Budući da među likovnim umjetnostima nije zanemariv ni položaj fotografije, razumljivo je da uz slikare i kipare zavidno mjesto zauzimaju i amaterski fotografi [1].

KRATAK ŽIVOTOPIS I MEDICINSKI OPUS

Hinko Emili, podrijetlom iz stare riječke obitelji, doktor medicine, ugledni epidemiolog i ekolog, profesor na riječkome Medicinskom fakultetu, rođen je u Rijeci 31. kolovoza 1900. godine. Završio je gimnaziju 1918., a apsolvirao na Medicinskom fakultetu u Zagrebu 1924. godine. Od 1927. radi u Bakteriološkom odjelu Doma zdravlja u Sušaku, a od 1931. do 1942. upravitelj je Doma zdravlja. U tom se razdoblju posebno bavi proučavanjem i suzbijanjem malarije na Krku, Rabu i Pagu. Od 1942. do 1943. je u inter-naciji u logoru Gonars u Italiji, a nakon kapitulacije Italije prelazi u Narodnooslobodilačku vojsku i radi kao epidemiolog korpusa, Glavnog štaba Hrvatske. U vojsci ostaje do 1949. godine. Nakon demobilizacije pa do 1959. vodi Epidemiološki odjel Centralnoga higijenskog zavoda u Zagrebu. Uz to predaje u Školi narodnog zdravlja, a 1952. habilitiran je za docenta na Medicinskom fakultetu u Zagrebu. Od 1959. ponovno je u Rijeci gdje vodi Higijensko-epidemiološki odsjek Zavoda za zaštitu zdravlja. Godine 1960. potvrđen je za izvanrednog, 1965. za redovnog profesora, a 1966. izabran je za predstojnika Katedre za higijenu i socijalnu medicinu Medicinskog fakulteta u Rijeci. Na toj funkciji ostaje do odlaska u mirovinu 1972. godine.

Njegov stručno-znanstveni publicistički opus naveden u dodatku ovog prikaza čine 84 publicirana rada u razdoblju od 1928. do 1979. godine. Radove je objavljivao pretežno sam ili s nekoliko najbližih suradnika, uglavnom u domaćim medicinskim časopisima, zbornicima znanstvenih skupova, manje u međunarodnim publikacijama. Uz to je napisao više manjih knjiga i skripta te nekoliko poglavlja u velikim sveučilišnim udžbenicima kao što su *Preventivna medicina* Grujice Žarkovića 1962. i *Priručnik preventivne medicine* Branka Karakaševića 1970. godine. Jedno od njegovih značajnijih djela svakako je *Opća epidemiologija* koju je 1953. objavio u suradnji s drugim velikim riječkim socijalnim medicinarom i epidemiologom dr. Antom Švalbom [5]. Za svoj je rad dobio brojna priznanja kao što su: Orden za hrabrost, Orden zasluga za narod III. reda, Orden za rad II. reda, Nagrada Grada Rijeke za životno djelo, Srebrna plaketa Skupštine Općine Rijeka i Spomen pleketa ZLH. Umro je u Rijeci 4. srpnja 1983. [2-4].

Hinko Emili: Nostalgija, 1930-ih

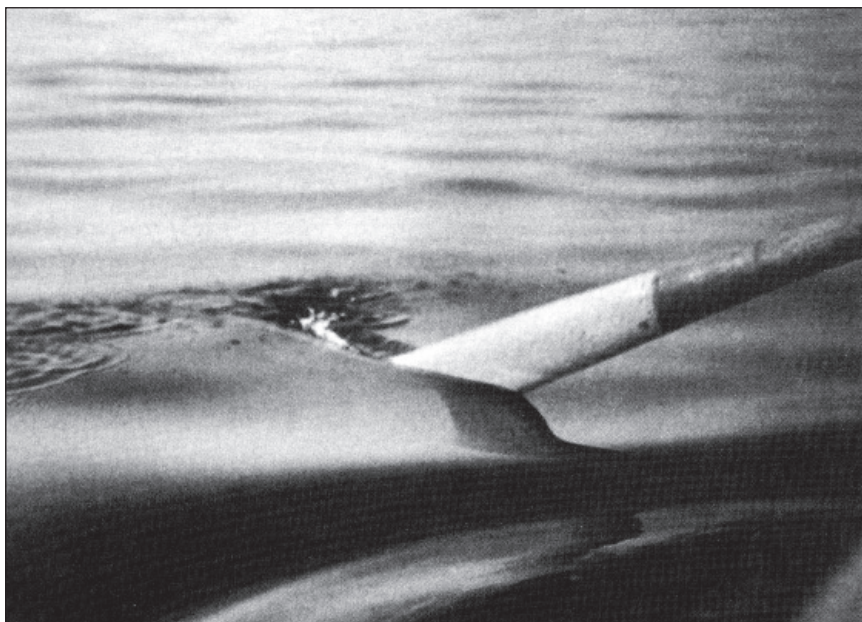
Hinko Emili: "Nostalgia", 1930s

HINKO EMILI U FOTOGRAFIJI

Fotografijom se Hinko Emili započeo baviti još u mladosti, da bi mu zatim fotografska kamera postala trajnim suputnikom, ponajprije u osobnom kreativnom životu, što ga dodatno motivira na suradnju s malobrojnim pobornicima zajedničkog hobija i pokretanje fotoamaterizma u Sušaku gdje osnivaju i prvi fotoklub. Afirmirajući na izložbama nove fotografske izraze te redovito surađujući u hrvatskom izdanju međunarodnoga fotografskog časopisa *Galerija*, uskoro biva zapažen i u drugim fotografskim sredinama onodobne države. U *Galeriji* je uz fotografije objavio i više pisanih priloga pa ga uredništvo uvrštava, uz još četvoricu iz Jugoslavije, među

stotinjak redovitih suradnika. Od važnijih priloga svakako je najintrigantniji članak o odnosu planinarstva i amaterske fotografije. U njemu posebno upozorava na organizacijske probleme i sa žarom potiče razvoj fotoamaterizma u krilu institucionaliziranog planinarenja. Uz to se zalaže da se u pravila saveza fotoamatera, koja su se upravo sastavljala, ugrade i pitanja fotosekcija planinarskih društava. Doslovce kaže: "Ako se želi napredak fotoamaterizma, onda to, po mom mišljenju može biti samo tako: svi fotoamateri, ma koji smjer fotoamaterizma njegovali, ma kojem društvu pripadali, moraju u istom mjestu, naročito manjem, biti udruženi samo u jednoj organizaciji", te završava optimistično: "Možda će se i to pitanje jednom i kod nas definitivno riješiti" [6].

Sljedeći hvalevrijedan doprinos Hinka Emilija bio je u povezivanju fotografskih stvaralaca tada dvaju razdvojenih gradova, Sušaka i Rijeke. Prisjetimo li se pritom snažnog utjecaja talijanske avangarde koji se snažno odrazio u djelima ovdašnjih likovnih umjetnika, bit će jasnije zašto se upravo u tom razdoblju afirmiralo i nekoliko vrsnih fotografskih autora koji će zatim postati promotorima moderne fotografije u ovome kraju, pa i šire, s obje strane ondašnje granice. Iz te grupe izdvajaju se: Edo Gollner a osebujnim fotomontažama, Anton Gnezda otkriva neobične vizure i predstavlja nove

Hinko Emili: Veslo, 1940.

Hinko Emili: "An Oar", 1940

fotografske efekte pomoću dvostrukih ekspozicija, Francesco Drenig se svojim motivima približio poetici *Neue Sachlichkeit* pa je zapamćen i kao avangardni pjesnik i jedini likovni kritičar fotografskih zbivanja u Rijeci.

Seдамdesetak godina poslije, u katalogu izložbe *Avangarda u hrvatskoj umjetnosti*, održanoj u Klovićevim dvorima u Zagrebu, 2007., o tome će biti napisano: "Fotografska izložba u organizaciji Opera nazionale dopolavoro, održana 1933. u Rijeci, najavila je novu generaciju fotografa koji raskidaju sa slikarskim i zanimaju se prije svega za eksperiment."... "Najodvažniji reprezentatnti mlađeg naraštaja pred Drugi svjetski rat bili su Hinko Emili, Anita Antoniazzo i Giovanni Balbi. Kreirali su fotografije nerijetko bizar-nih kadrova, birajući banalnu motivistiku i to krupnog plana" ... "Hinko Emili pokušao je i teoretski razgraničiti čistu fotografiju od one planinar-skih društava. U praksi je također strogo odijelio umjetničku od dokumen-tarne fotografije, što dokazuje način na koji je snimio prizore iz sirotinjskih domova s lošim i nehigijenskim uvjetima stanovanja. Oni su, naime, izve-deni fotografski neprecizno, za razliku od eksperimentalne fotografije vesla, snimljenog s čamca u trenutku dok uranja u vodu. Emili je osim toga odigrao važnu ulogu i u povezivanju sušačkih fotografa amatera sa sve snažnijim amaterskim pokretima u Hrvatskoj, te je potaknuo niz autora kao što su: Boris Pajkurić, Ambrozije Randić i Abdon Smokvina" [7].

UMJESTO RASPRAVE I ZAKLJUČKA

Premda će se Hinko Emili nastaviti družiti s fotoaparatom do kraja života, postupno će ta ljubav postajati sve intimnija, sve će rjeđe javno izlagati, a nekadašnji entuzijazam gorljivoga fotografskog neimara, na kraju će sasvim utihnuti. Tome su zacijelo pridonijele i sve veće profesio-nalne obveze – od onih gorućih poslijeratnih javnozdravstvenih do znan-stvenonastavnih aktivnosti na fakultetu, najprije u Zagrebu, a zatim i u Rijeci, o čemu najrječitije svjedoči priložena bibliografija koja raznolikošću tema, originalnim opservacijama i ponuđenim praktičnim rješenjima i danas privlači pozornost.

Na kraju valja istaknuti da je Emili kao fotograf samo nakratko bio zaboravljen. Oživljeno zanimanje teoretičara i povjesničara umjetnosti za fotografiju, potaknut će na sustavnija istraživanja u kojima će i fotografski opus Hinka Emilija biti meritorno valoriziran. U kontekstu zavičajne (sušačko-riječke) fotografije, Hinko Emili zastupljen je s tri rada u mae-stralnoj monografiji *Arte miracolosa* Ervina Dubrovića [8], a zatim i u kontekstu hrvatske fotografije i avangarde tridesetih godina u spomenutoj izložbi u Klovićevim dvorima i pratećoj monografiji [7].

Na kraju ovoga kratkog segmentarnog prikaza može se zaključiti da obje aktivnosti prof. dr. Hinka Emilija – u medicini kao i u umjetnosti – zatvaraju osebujan krug izrazito humanističkih interesa i suptilnog pogleda na svijet njegova vremena.

BIBLIOGRAFIJA PROF. DR. HINKA EMILIJA [5]

- Emili H. Izvještaj o naučnom putovanju malaričnim predjelima Italije, 1928.
- Emili H. Belavić M, Ševcov B. Opskrba pitkom vodom na Hrvatskom primorju. 1. Lokve VPS Zagreb 1937;(5):1-15.
- Emili H. Liječenje Atebrin – Plazmochinom jednog slučaja kvartane. Terap vjesn 1937;3(5-6):182-4.
- Emili H. Trbušni tifus u krškim predjelima. Vojno sanitetski glasnik 1939;9(3).
- Emili H. Ponor kod Krasice. Hrvatski planinar 1940;36(3):76-82.
- Emili H. Pjegavac na Baniji. Vojno sanitetski pregled 1945;2:25-30.
- Emili H. Hemoragični kolitis u prvim mjesecima poslije oslobođenja Vojno sanitetski pregled 1947;4:177-83.
- Emili H. Prvi serološko-klinički laboratorij na oslobođenom području Gorskog Kotara. Partizanska kronika 1947.
- Emili H. Dizenterija i enterokolitis. U: Akutni problemi vojne epidemiologije i higijene. Radovi konferencije epidemiologa, higijeničara i bakteriologa Jugoslavenske armije. Beograd 1949 (Biblioteka Vojno-sanitetskog pregleda 4):31-64.
- Emili H. Crijevne zaraze i njihovo suzbijanje u FNRJ. Higijena 1950;2:170-83.
- Emili H. Praktična metoda transporta jajašca komarca. Higijena 1950;2:319-21.
- Emili H. Kakova će biti ovogodišnja sezona dizenterije? Liječ Vjesn 1951;73:193-5.
- Emili H. U povodu pedesete godišnjice M. Pettenkofera. Higijena 1951;3.
- Emili H. Metoda identifikacije kliconoša od trbušnog tifusa. Higijena 1953;4 i 5.

- Emili H. Poliomieltis u Hrvatskoj. Zdravstvene novine 1953;6:155-8.
- Švalba A, Emili H. Opća epidemiologija. Priručnik za srednje škole. Zagreb: Zaštita zdravlja, 1953.
- Emili H. Dizenterija na području Hrvatske i Slavonije nekoć i danas. Liječ Vjesn 1954;76:366-73.
- Emili H. Osvrt na epidemiologiju poliomieltisa. Liječ Vjesn 1954;76:227-33.
- Tomić-Karović T, Emili H. Neka opažanja o biologiji šigela s osvrtom na njihovo rasprostranjenje na području NR Hrvatske. Higijena 1954;6:82-9.
- Emili H. Značenje zagađene vode s osobitim obzirom na epidemiologiju vodenih infekcija. Zdravstvene novine 1955;8:11-3.
- Emili H. Vida izvor života. Zdravstvene novine 1955;8:56-8.
- Emili H. Sanitacija i crijevne zaraze. Zdravstvene novine 1955;8:58-60.
- Emili H. Dvoličje naših rijeka. Zdravstvene novine 1955;8:82-4.
- Emili H, Curić C, Bišćan D. Izvještaj o naučnom putovanju grupe sanitarnih inženjera u Italiju. Narodno zdravlje 1956;9(4):103-8.
- Emili H, Sindik A. Sprječavanje i suzbijanje akutnih zaraznih bolesti u NRH. Centralni higijenski zavod Zagreb 1956;70.
- Emili H. «Z» linija. Zdravstvene novine 1956;9(9):144-5.
- Emili H. Kretanje poliomieltisa u NR Hrvatskoj. Zdravstvene novine 1956;9(8):129-30.
- Emili H. Neobična legla komarca. Zdravstvene novine 1956;9(10):161-3.
- Emili H. Prohodnost podzemnog toka rijeke Dobre za klicu *Serratia marcescens*. Higijena 1956;8:39-43.
- Emili H, Tomašić P. The health aspects of polluted water with special reference to the epidemiology of waterborne diseases. U monografiji: Water pollution i Europe. Geneva: WHO, 1956.
- Emili H. Poliomieltis. Razmatranja o profilaksi. Zdravstvene novine 1957;10:136.
- Cvjetanović, Emili H, Ikuć D, Međo A, Mihaljević F, Nevidal A, Ricker I, Tomašić P. Field and laboratory studies with typhoid vaccines. Bull WHO 1957;(16):897-910.

- Emili H, Nevidal A. Tbušni tifus u Osijeku. U: monografija Vrijednost cjepiva protiv trbušnog tifusa. Centralni higijenski zavod Zagreb, 1957.
- Emili H. Borba protiv poliomielitisa. Sanitarni tehničar 1957; V. br. 3.
- Emili H. Difterija u svijetu i kod nas. Higijena 1957;9:52-63.
- Emili H. Epidemiološka situacija poliomielitisa u NR Hrvatskoj 1956. i 1957. godine. Zdravstvene novine 1957;10(9)144-6.
- Emili H. Poliomijelit u Jugoslaviji. U: Simpozijum o poliomijelitu. SANU, 1957; Posebna izdanja. Knjiga 282:39-56.
- Emili H. Razmatranja o profilaksi. Zdravstvene novine 1957;10(8):136.
- Petković B, Zaharija V, Emili H, Pagon S. Kolektivna primjena sulfogvanidina kao protivepidemijska mjera u epidemijam bacilarne dizenterije. Vojno sanitetski pregled 1957; br. 11.
- Bogdanić I. Emili H. Morbili u našoj zemlji. Medicinski glasnik 1958;12(8):332-4.
- Emili H. Hidrobiološka istraživanja na Plitvičkim jezerima. Zagreb: Poljoprivredni nakladni zavod, 1958.
- Emili H. Kampanjsko ili kontinuirano cijepljenje. Obavještenja 1958;(2):24-38.
- Emili H. Razmatranje o mogućnostima vakcinacije protiv poliomielitisa u Jugoslaviji. Jugoslavenska pedijatrija 1958; br. 1.
- Mihaljević F, Fališevac J, Vesenjaka J, Zimolo A, Krstulović B, Emili H, Hlebec F. Influenca. Simpozij o influenci u 1957. godini. Liječ Vjesn 1958;80:9-32.
- Bogdanić I, Emili H. Tetanus i Typhus abdominalis u FNRJ. Medicinski glasnik 1959;13:518-20.
- Emili H, Bogdanić J. Dizenterija u našoj zemlji. Medicinski glasnik 1959;13:286-9.
- Emili H. Diarrhoeal diseases in Yugoslavia, with particular reference to Croatia. Bull WHO 1959;21:363-7.
- Bogdanić I, Emili H. Poliomielit u Jugoslaviji. Medicinski glasnik 1960;14(5).

- Emili H, Mikić F. Postoji li u NRH patomorfoza pliomielitisa prema starijim godištim. Medicinski glasnik 1960;14(5):256-301.
- Emili H. Osvrt na nekoje akutne zarazne bolesti u NR Hrvatskoj obzirom na njihovo kretanje i sprečavanje. Obavještenja 1960;3:27-44.
- Emili H. Korištenje suvremene laboratorijske dijagnostike u epidemiološkoj praksi. Obavještenja 1960;3:141-7.
- Emili H. Specijalna epidemiologija. U: Karakašević B. i sur. Priručnik za preventivnu medicinu.
- Emili H. Razmatranja o epidemiologiji bacilarne dizenterije. Obavještenja 1961;4: 163-75.
- Emili H. Dijarejalna oboljenja na području kotara Rijeka. I. saopćenje. Obavještenja 1961;4: 513-24.
- Emili H. Udio laboratorijske dijagnostike na otkrivanju kliconoša crijevnih patogenih klica kod osoba koje traže ili posjeduju zdravstveni list. Narodno zdravlje 1961;18(9):296-9.
- Emili H. Dijarejalna oboljenja na području kotara Rijeka. II. saopćenje. Obavještenja;1962, 5:41-52.
- Emili H. Dijarejalna oboljenja na području kotara Rijeka. III. saopćenje. Obavještenja;1962, 5:283-94.
- Emili H. Dijarejalna oboljenja na području kotara Rijeka. IV. saopćenje. Obavještenja;1962, 5:475-84.
- Emili H. Vakcina i vakcinacija protiv poliomijelitisa. Obavještenja 1962;5:17-32.
- Žarković G. I sur. Preventivna medi cina II. izdanje. Emili H. preradio i obradio materijal iz I. izdanja. Sarajevo, 1962.
- Emili H. Osvrt na terensku praksu studenata medicinskog fakulteta u Rijeci. Obavještenja 1963;6:419-37.
- Emili H. Sanitarni aspekti vode jezera vrana na otoku Cresu. Obavještenja 1963;6:351-76.
- Emili H. Sanitarni aspekti vode potoka «Veliki potok» kod Zagreba, I. dio, Mikrobiološka ispitivanja. Zdravstvene novine 1963;16:87-91.
- Emili H. Trajanje vakcinalnog imuniteta kod variole. Zbornik VII. kongresa pedijataru Jugoslavije, 1963.

- Emili H. Prvo cijepjenje živom vakcinom protiv gripe u Rijeci u toku epidemije te zaraze. *Medicina* 1964;1:39-44.
- Emili H. Boce za uzimanje uzoraka vode iz dubine. *Preventivna medicina* 1964;7:373-7.
- Emili H. Sanitarni aspekti vode potoka «Veliki potok» kod Zagreba, II. dio, Fizikalno kemijska ispitivanja. *Zdravstvene novine* 1964;17:8-12.
- Emili H. Terenski inkubator na struju. *Preventivna medicina* 1964;7:282-6.
- Emili H, Fröbe T, Mežnarić I. Ekspertiza o stanju rekreativnog jezera kupališta Bundek u Zgrebu 1963. i 1964. Zagreb: Zavod za zaštitu zdravlja Grada Zagreba, 1965.
- Emili H. Dubinski termometar za vodu. *Preventivna medicina* 1965;8:91-4.
- Emili H. Prilog upoznavanju sanitarne vrijednosti izvora i vodotoka u nacionalnom parku Plitvička jezera. *Plitvički bilten* 1965;1(4):39-50.
- Emili H. Sanitarno-biološko stanje rijeke Kupe, I. dio. *Preventivna medicina* 1965;8:249-82.
- Emili H. Kako dugo *Salmonella Schotmüller* ostaje živa u morskoj vodi. *Medicina* 1967;4:75-8.
- Emili H. Mogućnost prijenosa crijevnih patogenih klica rijekama ponornicama u Kršu. Krš Jugoslavije VI, JAZU Zagreb 1969:449-67.
- Emili H. Sanitarni problemi u vezi s izgradnjom akumulacije Zoretići kod Rijeke. Ekspertiza 1970;17.
- Emili H. Studija sanitarne problematike u kompleksu lječilišta Istarske toplice. Ekspertiza 1970;17.
- Kovač I, Emili H, Urban S. Visina i težina školske djece otoka Paga danas i prije 30 godina. *Glasnik antropološkog društva Jugoslavije* 1970;(7):123-34.
- Emili H, makiš J. Baktericidno djelovanje octa na vibriion kolere i na druge crijevne patogene bakterije. *Liječ Vjesn* 1972;94:548-52.
- Emili H. Redakcija pita Emili dr. Hinka. O zagađenju čovjekove okoline. *Medicina* 1972;9.

- Emili H, Kovač J. Promjena težine u odnosu na visinu kod jedne grupe interniranih Gorana u koncentracionom logoru Gonars za vrijeme drugog svjetskog rata. Glasnik antropološkog društva Jugoslavije 1974;(11):129-36.
- Emili H, Makiš J, Đokić S. Baktericidno djelovanje octa na vibrione kolerre i na druge crijevne bakterije. Završno saopćenje. Liječ Vjesn 1974;96:139-44.
- Emili H, Štrcay V, Kuntarić Lj. Biološka, kemijska i fizička kontaminacija našeg mora i mjere za sprečavanje i suzbijanje tih kontaminacija. U: Zbornik radova. XVI Naučni sastanak mikrobiologa i epidemiologa Jugoslavije. Pula, 1974:126-39.
- Bezjak V, Emili H, makiš J, Dokić S, Vibrio parahaemolyticus u dagnji iz Riječke luke. Liječ Vjesn 1975;97:78-82.
- Emili H. Kućna epidemijagamasidoze. Medicina 1979;16:171-4

IZVORI

- Fripp P. Položaj fotografije među umjetnostima. Galerija 1933;(Oktobar):7-9.
- Keros P. ur. Zbornik liječnika Hrvatske 1874-1974. Zagreb: Zbor liječnika Hrvatske, 1974., str.378.
- Korin N. In memoriam Prof. dr. Hinko Emili. Liječ vjesn 1984(106)(1):46.
- Emili H. Sjećanja na rad Doma zdravlja Sušak u razdoblju prije 2. svjetskog rata. U: Bakašun V. ur. Zavod za javno zdravstvo Primorsko-goranske županije Rijeka, 1900 – 2000. Rijeka: Zavod za javno zdravstvo Primorsko-goranske županije, 2000., str. 123-40.
- Šamanić V, Jonjić A, Bakašun V. Objavljeni znanstveni i stručni članci te kongresni radovi. U: Bakašun V. ur. Zavod za javno zdravstvo Primorsko-goranske županije Rijeka, 1900 – 2000. Rijeka: Zavod za javno zdravstvo Primorsko-goranske županije, 2000., str. 176-97.
- Emili H. O napretku fotoamaterizma. Galerija 1933;(Oktobar):15
- Katalog izložbe "Avangardne tendencije u hrvatskoj umjetnosti". Zagreb: Klovićevi dvori, 2007., str. 157-61.
- Dubrović E. ur. Arte miracolosa. Stoljeće fotografije u Rijeci. Moderna fotografija na Sušaku. Rijeka: ICR, 1995., str. 285-296.

SAŽETAK

U prikazu se raspravlja i komentira život i rad dr. Hinka Emilija (Rijeka, 1900.–1983), liječnika, znanstvenika i sveučilišnog profesora, s posebnim naglaskom na umjetničkom dijelu njegova svekolika opusa. Kao epidemiologa posebno su ga zanimala vode (izvori, iskorištavanje, raspodjela, bakteriološki uzorci bolesti, mikroorganizmi, kemijski elementi u vodi itd.) U prilogu se navodi bibliografija koju čine 84 publicirana rada. S druge strane zanimljivo je i vrijedno njegovo bavljenje fotografijom, u čemu je premašio granice hobija i dostigao realno visoke umjetničke domete.

Tragovi obiju njegovih entuzijazama ostaju bogato dokumentirani. Naglašava profinjenu umjetničku atmosferu Rijeke dvadesetih i tridesetih godine dvadesetog stoljeća. Ovaj prilog dodatno ukazuje na udio amaterske i umjetničke fotografije u tom ozračju.

U zaključku se navodi da obje aktivnosti prof. dr. Hinka Emilija, u medicini kao i u umjetnosti, objedinjuje osebujan krug izrazito humanističkih interesa i suptilnog pogleda na svijet njegova vremenam.

Ključne riječi: medicina, fotografija, XX. stoljeće, Rijeka, Hinko Emili